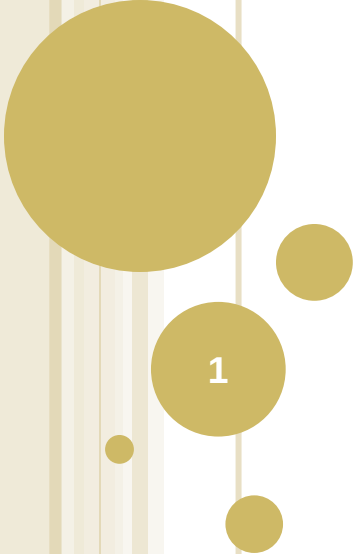

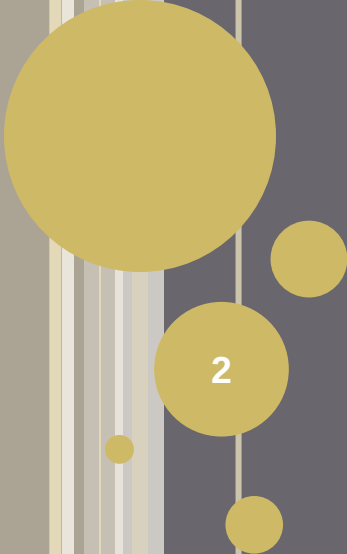

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Β' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο – ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

2

5.1 Το φαινόμενο της διαφθοράς

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 1/19

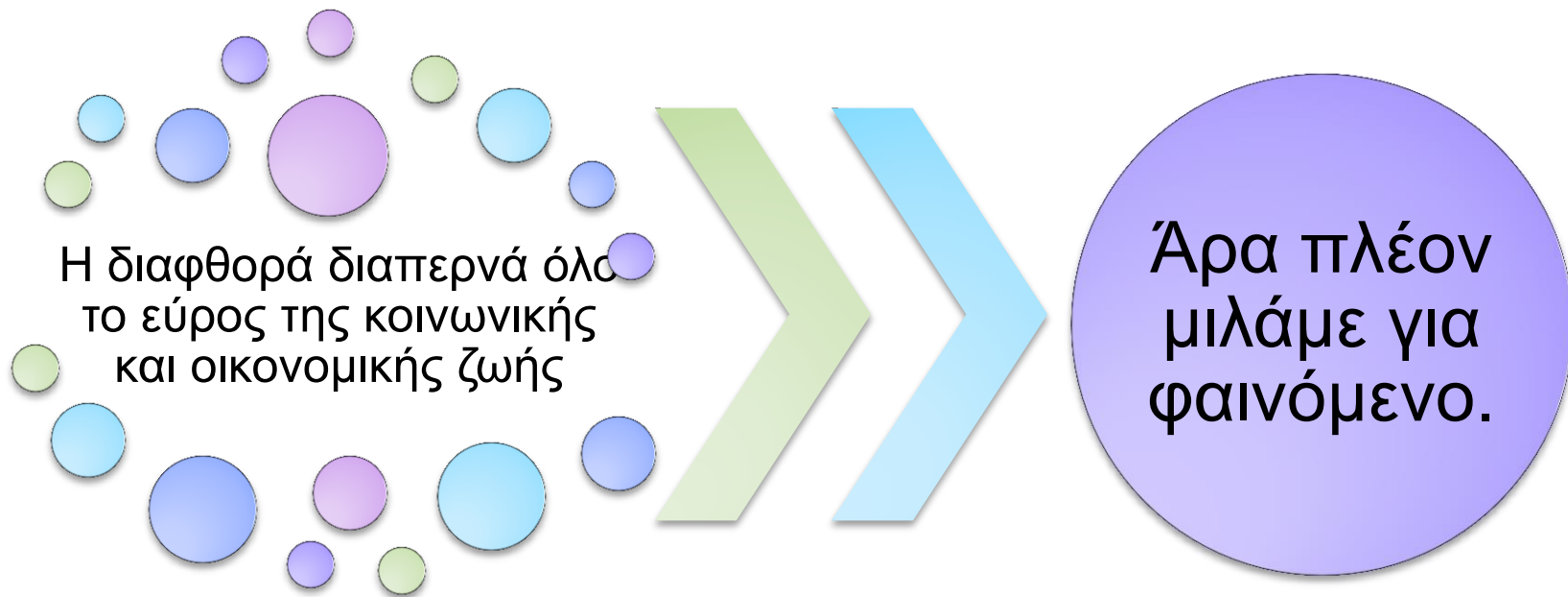
Τι είναι η διαφθορά;

Η κακή χρήση της πολιτικής, οικονομικής και διοικητικής δύναμης.

Από φορείς και πρόσωπα που εκπροσωπούν την εξουσία.

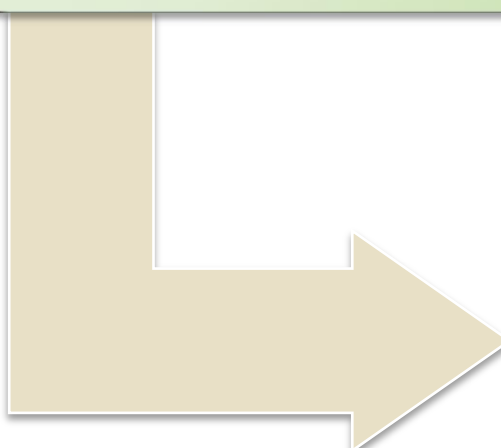
Με στόχο την ιδιοποίηση οφελών για την εξυπηρέτηση του ατομικού τους συμφέροντος.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 3/19

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 4/19

Γιατί μελετάμε
το φαινόμενο
της
διαφθοράς;

Γιατί πρόκειται για ένα
μαζικό πλέον
φαινόμενο
(οικονομικό,
κοινωνικό, πολιτικό)
που έχει γίνει
«συνείδηση» σε τμήμα
της κοινωνίας.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 5/19

Νεποτισμός

- Ο όρος νεποτισμός προέρχεται από τη λατινική λέξη nepos (εγγονός, απόγονος).

Νεποτισμός

- Σημαίνει την εύνοια συγγενών και προσωπικών φίλων εις βάρος των υπόλοιπων μελών της κοινωνίας.

Νεποτισμός

- Όταν ένας πολιτικός προσλαμβάνει, αναξιοκρατικά, τους συγγενείς του στο δημόσιο ή όταν τους δίνει θέσεις και αξιώματα.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 6/19

Ποιες είναι οι αιτίες
της διαφθοράς;

Έχει οικονομικές,
κοινωνικές και
πολιτικές αιτίες.

Σχετίζεται με την
οργάνωση της
οικονομίας, της
κοινωνίας και της
πολιτείας των χωρών.

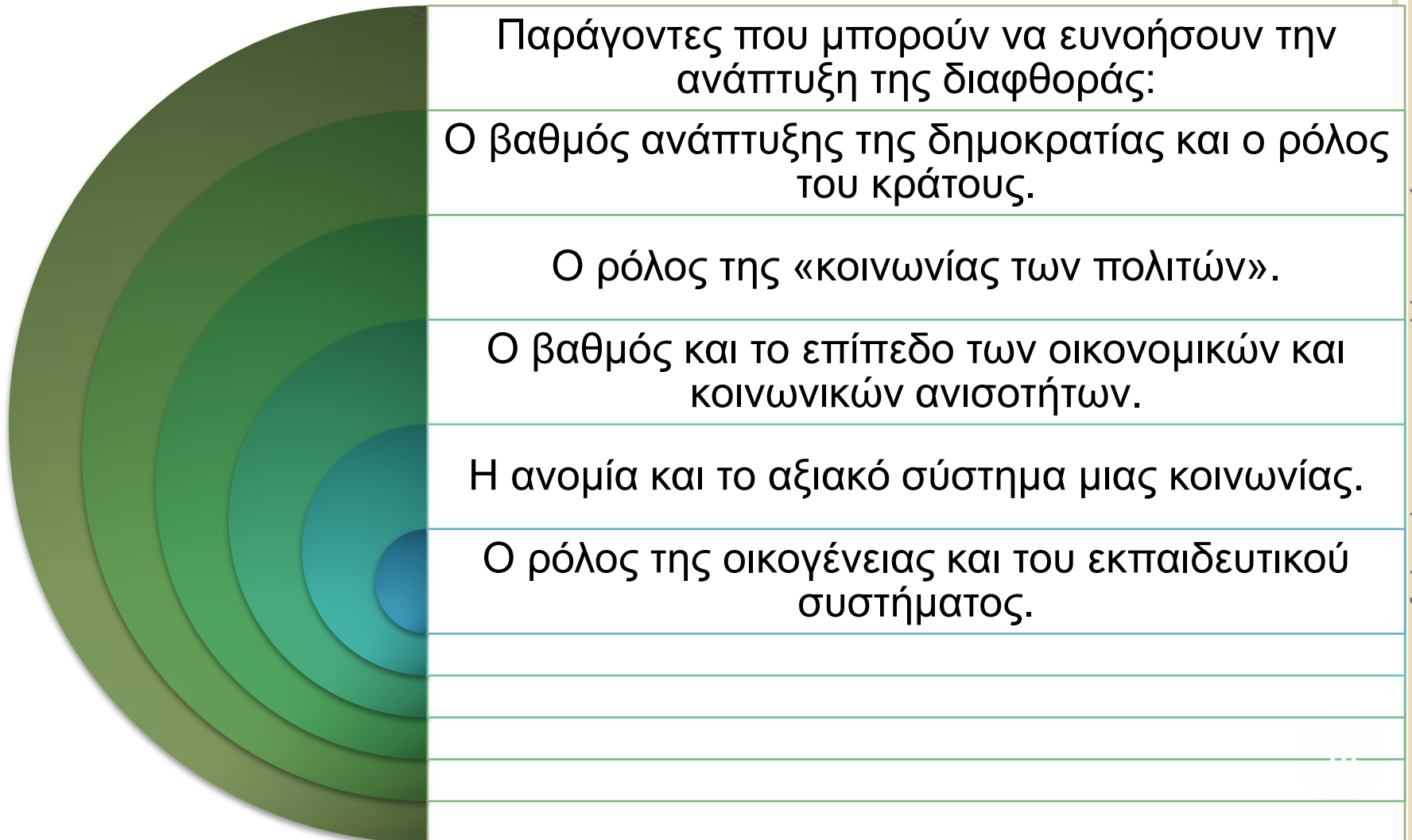
5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 7/19

Οι παράγοντες που προκαλούν τη διαφθορά διαπλέκονται μεταξύ τους, αλληλεπιδρούν και δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν.

Π.χ. η επιχειρηματική δραστηριότητα από μόνη της δεν αποτελεί παράγοντα διαφθοράς. Θα γίνει παράγοντας αν διαπλεχθεί με πολιτικούς και στελέχη της δημόσιας διοίκησης.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 8/19

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 9/19

Ο βαθμός ανάπτυξης της δημοκρατίας και ο ρόλος του κράτους.

Όταν το επίπεδο της δημοκρατίας είναι χαμηλό, ευδοκιμούν φαινόμενα διαφθοράς και κατάχρησης εξουσίας.

Π.χ. πελατειακές σχέσεις, απροκάλυπτος χρηματισμός, τα λεγόμενα «εγκλήματα του λευκού κολάρου».¹¹

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 10/19

- Διαπράττονται από ανθρώπους με κοστούμια και λευκά κολάρα δηλ. πολιτικοί, επιχειρηματίες, στελέχη της δημόσιας διοίκησης.

Εγκλήματα
του λευκού
κολάρου

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 11/19

- Ο ενδιαμέσος κοινωνικός χώρος ανάμεσα στο κράτος και την ελεύθερη αγορά, δηλαδή τις επιχειρήσεις.

Κοινωνία
των πολιτών

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 12/19

Οι χώρες με αναπτυγμένη «κοινωνία των πολιτών» είναι πιο ευαισθητοποιημένες σε έννοιες σχετικές με τη διαφθορά.

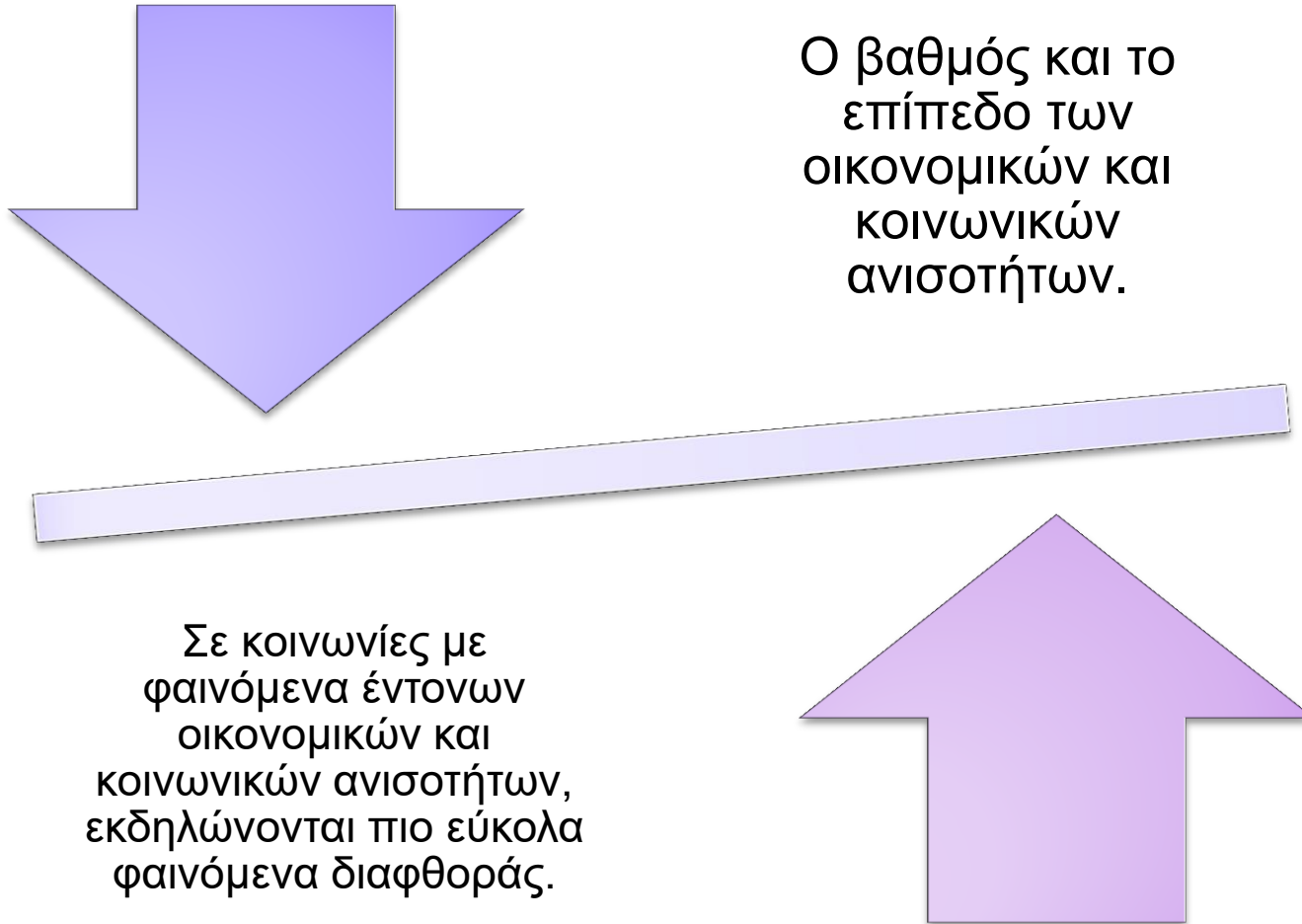
- Π.χ. διαφάνεια, κοινωνική λογοδοσία, δημόσιος και κοινωνικός έλεγχος. Ταυτόχρονα έχουν πετύχει υψηλότερο βαθμό κοινωνικής ευθύνης.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 13/19

Οι χώρες με
ισχνή «κοινωνία
των πολιτών»
είναι πιο
προσκολλημένες
σε
παραδοσιακές
και κρατικιστικές
λογικές

- Στις οποίες
ενδημούν οι
πελατειακές
σχέσεις, ο
συγκεντρωτισμός
της εξουσίας, η
έλλειψη
συμμετοχής, η
αδιαφάνεια, ο
νεποτισμός

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 14/19

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 15/19

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 16/19

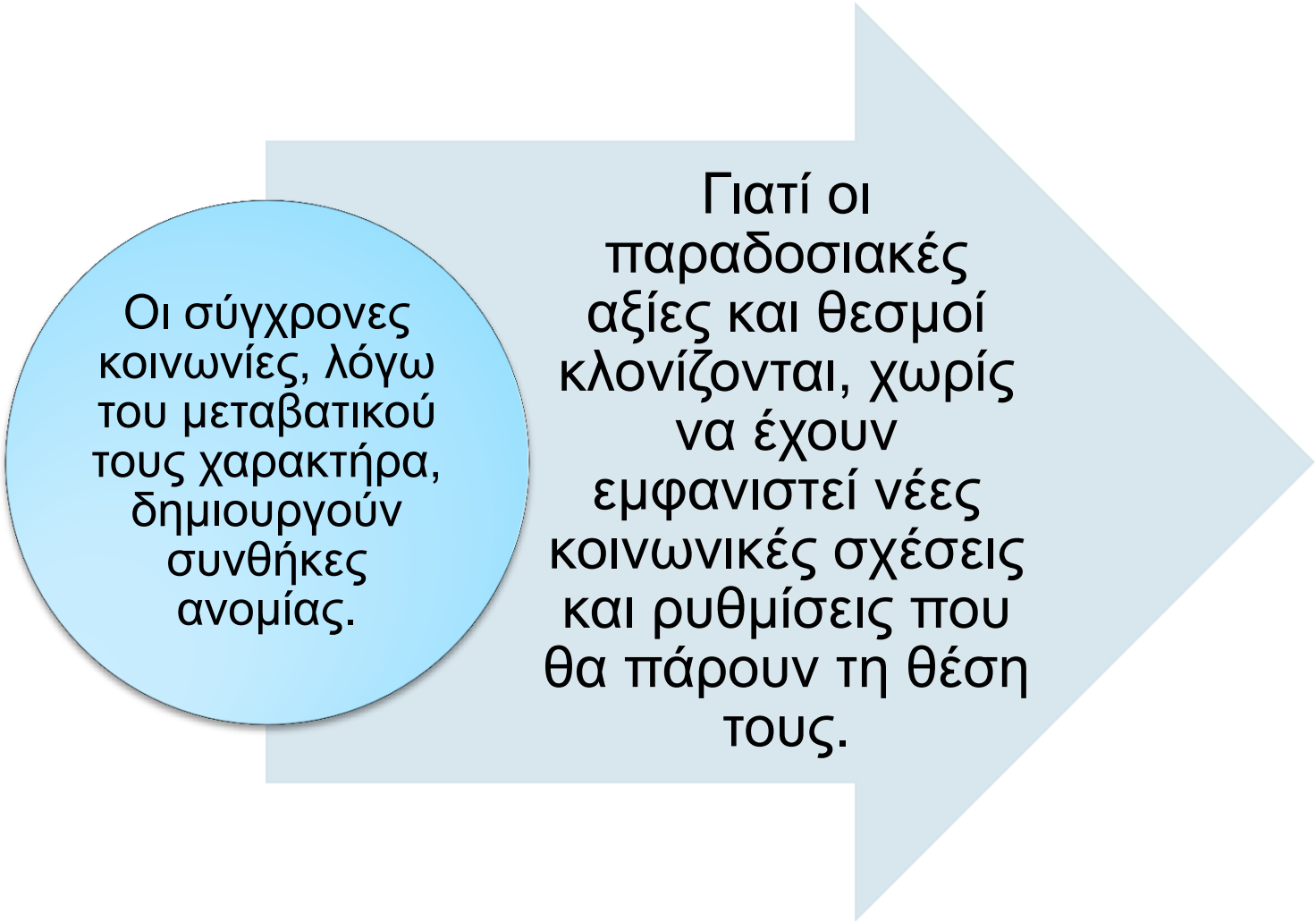
Τι είναι η
ανομία;

Είναι μια κατάσταση όπου οι ηθικοί και τυπικοί κανόνες μιας κοινωνίας δεν έχουν ιδιαίτερη αξία για τα μέλη της.

Είναι η αποσύνδεση των στόχων που θέτουν τα άτομα από τα κοινωνικά αποδεκτά μέσα για να τους πραγματοποιήσουν.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 17/19

Οι σύγχρονες
κοινωνίες, λόγω
του μεταβατικού
τους χαρακτήρα,
δημιουργούν
συνθήκες
ανομίας.

Γιατί οι
παραδοσιακές
αξίες και θεσμοί
κλονίζονται, χωρίς
να έχουν
εμφανιστεί νέες
κοινωνικές σχέσεις
και ρυθμίσεις που
θα πάρουν τη θέση
τους.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 18/19

Η ανομία
μεγαλώνει
ακόμη
περισσότερο

Όταν οι
πρακτικές της

Μένουν
ατιμώρητες.

5.1 ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 19/19

Ο ρόλος της οικογένειας και του σχολείου

- Μπορούν να καλλιεργήσουν έννοιες και αξίες όπως:

Πολίτης, δημόσιο συμφέρον,
κοινό καλό, κοινωνική
αλληλεγγύη, κράτος δικαίου,
κοινωνική δικαιοσύνη, συνέπεια,
εντιμότητα, ειλικρίνεια, κοινωνική
ευθύνη.

